

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra germanistiky a slavistiky

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložila studentka: Petra Beránková
Název práce: Zum Problem des Ausgleichs des Konjugationsparadigmas der deutschen unregelmäßigen Verben

Hodnotil: Mgr. Markéta Balcarová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo zmapovat na základě korpusu (Leipziger Nachrichten-Korpus) aktuální stav četnosti používání slabých a silných forem préterita a perfekta u vybraných sloves, u nichž existují v préteritu a případně i perfektu dvě formy (slabá a silná): backen, gären, hauen, melken, schwören. Cíl práce byl splněn. Analýza mohla být ale provedena precizněji – autorka mohla například více zohlednit regionální podmíněnost preference dané formy.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části se autorka zabývá možnými klasifikacemi sloves podle různých kritérií (sémantické, morfologické, syntaktické hledisko). V centru pozornosti pak stojí dělení sloves na pravidelná (slabá) a nepravidelná (silná) slovesa podle přístupů několika vybraných gramatik (DUDEN, Helbig/Buscha, Götze/Hess-Lüttich). Autorka se v teoretické části práce dále zabývá fenoménem vyrovnávání paradigmatu, při němž dochází k tomu, že se stále více prosazují pravidelné (slabé) formy konjugace. Teoretická část je vypracována přehledně a poskytuje čtenáři teoretický základ pro pochopení praktické části práce.

V praktické části autorka pracuje s korpusem písemných textů „Leipziger Nachrichten-Korpus“, přičemž nejprve analyzuje préteritum vybraných sloves. Autorka vyhodnocuje kvantitativně počet dokladů slabé a silné formy slovesa. Nepřezkoumává ale region, kde byl daný výraz použit ani význam, ve kterém byla daná forma použita. Tuto mezeru se snaží kompenzovat tím, že se v praktické části opírá o poznatky z jiných zdrojů, které se týkají preference užívání jednotlivých forem v daných regionech, stylistických faktorů (standardní němčina X hovorová němčina). V tomto směru by bylo možné práci ještě vylepšit.

Autorčina analýza potvrdila dosavadní poznatky jazykovědy – v préteritu převládá pravidelná forma, v perfektu nepravidelná forma. Je ale nutné poznamenat, že si autorka místy protiřečí. Ačkoli je například z analýzy ohledně forem buk/backte jasné, že převažuje forma backte (63 %), mluví autorka v závěru této podkapitoly o srovnatelném počtu výskytu („vergleichbare Anzahl an Vorkommnissen“ - str. 39).

U slovesa hauen autorka uvádí jako příklad z korpusu větu: „Ein Aurofahrer raste einen Mann zu Tode und haute einfach ab!“ Příkladem zde ale není sloveso hauen, ale abhauen. V tomto smyslu je nutné zpochybnit výsledky celé této analýzy, protože je možné, že je v tabulce zahrnuto – minimálně částečně – i sloveso abhauen. Analýza forem minulých časů slovesa abhauen by měla být ale provedena odděleně. (To platí i pro další tabulky. Nebyla i tam zahrnuta jiná slovesa, která byla od zkoumaných sloves odvozena derivací/prefixací?)

U slovesa melken autorka na základě četby sekundární literatury uvádí, že v Německu převažuje forma „melkte“, v Rakousku a Švýcarsku spíše „molk“. Jako příklad z korpusu ale uvádí větu z rakouského zdroje, kde je použitý tvar „melkte“ (str. 51). Tento příklad je tedy vybrán nevhodně, protože neodráží popsáný trend.

V práci jsou i terminologické chyby. U préterita slovesa schwören mluví autorka o slabé formě „schwör“ (str. 55), přičemž slabá forma by správně měla znít „schwörte“. Formu „geschworen“ na jednom místě z nepozornosti implicitně označuje jako slabou (str. 57). Jinde mluví o slabších („schwächere“) a silných („starke“) formách, aniž by vysvětlila, co má znamenat výraz slabší (str. 58).

Vlastní názory autorky k preferenci jednotlivých forem minulých časů (na koncích podkapitol „Auswertung“) by v práci spíše být neměly. Autorka není lingvista, proto její vlastní názory typu – se slovesem jsem se setkala jen ve svém tříletém bakalářském studiu, před tím ne – nemají žádnou výpovědní hodnotu.

Autorka v práci tvrdí, že částice „gar“ vznikla ze slovesa „gären“ (str. 42 a 44), neuvádí ale zdroj (etymologický slovník), kde původ slova „gar“ nalezla. Například etymologický slovník DUDEN Das Herkunftswörterbuch tato

slova za příbuzná nepovažuje. Uvedení zdroje je zde nutné. Pokud se jedná o autorčinu dedukci, je takový přístup ve vědecké práci nepřijatelný. Etymologii slova si student nemůže prostě jen tak vymyslet.

Formu „ich bin gelobt worden“ označuje autorka asi z nepozornosti jako čas přítomný (str. 13) a formu „ich war gelobt werden“ jako préteritum (str. 13).

Autorka v závěru práce (Zusammenfassung) dochází k závěru, že v préteritu převažují pravidelné formy, v perfektu nepravidelné. Poslední větou práce ale tento poznatek dementuje. Není jasné, proč tam tuto větu uvedla: „Die Analyse der Verbformen bestätigte die Vorherrschaft der traditionellen, konservativen, unregelmäßigen Formen gegenüber den regelmäßigen Formen.“ (str. 64)

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je dobře a přehledně rozčleněna. Tabulky a grafy vhodně ilustrují výsledky výzkumu.

Práce je na dobré jazykové úrovni. Z hlediska gramatiky a stylu je jazyk práce v pořádku. Ojediněle se vyskytují (gramatické) chyby:

„Internet Korpora“ (str. 33) místo „Internetkorpora“;

„die Verwendung von Waffen wie Schwertern oder Degens“ (str. 45);

Některé věty jsou nesrozumitelné: „Melkend ist ein Adjektiv für eine Kuh.“ (str. 50);

Na některých místech jsou překlepy: „milch!“ (str. 50 – místo „milk“);

„Die Autorin hat in seiner Auswahl...“ (str. 62)

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce svědčí o tom, že se autorka intenzivně zajímá o fenomén kolísání forem minulých časů u vybraných sloves.

Autorka se opírá o poznatky z vybraných německých gramatik, teoretická část je na dobré úrovni. Autorka mohla ale navíc odkázat na některou specializovanou monografii k silným slovesům a rozpadu jejich konjugačního paradigmatu. V praktické části autorka pracuje samostatně s korpusem a navazuje na dosavadní poznatky k tématu. Nicméně v některých aspektech je práce nedotažená (nejdou dostatečně zohledněny regionální rozdíly, do analýzy se bezděčně dostala příbuzná slovesa odvozená prefixací). Navíc si autorka na některých místech protirečí, což je dáno spíše nepozorností. Chybí také relevantní odkaz na sekundární literaturu (částice „gar“).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

(1) Jakým způsobem by bylo možné vyřadit z korpusu slovesa příbuzná odvozená prefixací (např. sloveso abhauen)? Umožňují to nástroje korpusu?

(2) Vyjádřete se k původu slova „gar“.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě): velmi dobře

Datum: 12.5.2023

Podpis: